

PTUJSKI TEDNIK

Številka 36.

PTUJ, 22. SEPTEBRA 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« z avtonomnim financiranjem

Odgovorni urednik Anton Bauman

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8

Telefon 156. čekovni račun pri Narodni banki Ptuj

št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din

KOMENTAR

Zgodilo se je nekaj nepričakovanega — na poti na pogojanja s Combejem je nepojasnjeno preminil v letalski nesreči generalni tajnik OZN Dag Hammarskjöld, ki se že eno leto ukvarja s pomiritvijo v Kongu. Tragična smrt ga je doletela v trenutku, ko so sile OZN začele reševati vprašanje Katange. Zato je upravičen sum, da je posređil sabotaža. To potrjuje tudi ameriška izjava, v kateri so povedali, da so jim znane vse okoliščine tragičnega dogodka, vendar iz višjih interesov nečisto ničesar povedati.

V trenutku, ko je svet zvedel za smrt generalnega tajnika, so nastale nove težave, ki segajo od Katange, Konga in Afrike, do Or-

Pokojni Dag Hammarskjöld

ganizacije združenih narodov ter do velikih sil. Nenadoma se je kongoški problem tako silno zapletel, da je dobil internacionalno obsežnejše. Z drugimi besedami povedano: s smrtjo generalnega tajnika je nenadoma postala jasno, da boji v Katangi niso samo delo odpadnika Combeja, pač pa je posređi povezava z mednarodnim kapitalom in z vsemi zvezami, ki v takih primerih nastopajo. Kaj bi lahko privedlo Combeja na odločitev, da je zapovedal svojim »osamljenim maščevalcem«, kot imenujejo njegove reaktivne love, da so obstrlevali Hammarskjöldovo letalo? Hammarskjöld je v zadnjih mesecih pokazal v Kongu prizadevanje, da bi rešil problem tako, kot so to zahtevale resolucije Varnostnega sveta in Generalne skupščine. Toda, resolucije so v nasprotju z interesi kapitala in to predvsem evropskega. Zato so že od vsega začetka izvajali akcije, ki so bile v nasprotju z OZN in s prizadevanji kongoškega vodstva.

Katanga je namreč najbogatejša pokrajina v Kongu in Afriki. Tam imajo svoje delnice Belgijci in Britanci, ki so zaradi teh okoliščin podprli nemoralna dejanja odpadnika Combeja in si tako umazali roke še bolj, kot leta 1956 v Suez. Številni dogodki so pokazali, da je katanski primer samo zaostno dejanje v obdobju protikolonialnega boja, v katerem skušajo neokolonialistične sile ohraniti svojo moč. Žrtve jim niso mar, ker so jim dražji grami urana, bakra in nekaj karatov diamantov.

Ker je Lumumbina politika bila v nasprotju s prizadevanji britanskega, belgijskega, francoskega in drugega kapitala, je postal žrtev. Zakaj pa so kritizirali Hammarskjölda in zakaj so zadnje dni pred njegovo smrtjo vodili hudo govorilo proti OZN in zakaj se je moral generalni tajnik »ponesrečiti«?

Na Zahodu so vedeli, da ima generalni tajnik med dvema zasledjenima Generalne skupščine vsa izvršna pooblastila. V ustavnih listini niso predvideli naslednika in če ga ni, nastane v OZN zastoj, ker morajo najprej najti novega generalnega tajnika, ki bo ponovno dobil ustrezna pooblastila. Takšen zastoj pa so v Katangi potrebovali, kajti Combe in njegovi tuji plačanci so se znašli v skripicah, ko so »modre čelade« začele osrednjo bitko za bojišče Afrike.

Prva posledice smrti so že vidne. V Generalni skupščini se ne morejo zadržati glede novega tajnika. V Katangi se zamenjali doseđanega odločnega Irca, po-

Ob protituberkuloznem tednu

Glede na današnje stanje tuberkuloze v naši republici in glede na ta še vedno zelo važen zdravstveni problem ne morem mimo naslednjega svarila.

V Nemčiji so se pred nedavnim pojavile koze. Pomislite, koze, ki jih Evropa s ponosom ni poznala čela desetletja, odkar je cepljenje začelo obvladovati epidemijo. Evropejci so v teku časa pozabili na marsikatera kužna obolenja, ki so nekdanj morila njihove prednike. Cepjenje proti kozam so ponekod smatrali že za odvisno stvar. V Franciji so ponekod že začeli zanemarjati karantenziranje »prišlekov« iz drugih celin, potem pa so naenkrat opazili, da so se pojavile neke nove infektivne bolezni med lastnim prebivalstvom.

Vse to nam govori, da neučejnost in v zvezi z njo porajajoča se nevarnost malomarnega popuščanja v preventivnih ukrepih privede do ponovnega pojava in celo vzplamtanja kužnih bolezni, za katere smo mislili, da so že vedno izbrisane iz povrjaja celine.

Od prvih začetkov civilizacije spremlja človeštvo maza in zahrbtna bolezen — tuberkuloza.

Le-ta danes tudi pri nas v Sloveniji ne predstavlja več človekove morilke. In ker simbol besede »TBC« sedaj ne pomeni več dobesednih inicialk grozeče smrti, pa že hoče prevladovati mnenje, da smo s to boleznijo pomedi in da lahko mirno počivamo na lovorikah naših doseđanih uspehov.

Kdorkoli pa z vso resnostjo spremlja razvoj te bolezni pri nas, bo jasno povedal, da smo tuberkulozo v Sloveniji sicer temeljito razorožili smrtonosnega orožja, da pa se ona v nečnejši, toda zato tembolj zahrbtni maski še vse preveč stabilno vzdržuje med našim prebivalstvom.

Tuberkuloza pa je še celo zelo

velik problem v gospodarsko zaostalejših predelih naše ožje domovine.

V ptujski občini glede tuberkuloze ni morda največjega problema v slovenskem merilu, vendar pa se tehnična v statistično slabem pomenu nagiblje k onim, ki pokazujejo še visoko številčnost te bolezni.

V razdobju zadnjih nekaj let

so prizadevanja kolektiva PTD v Ptujju ob zglednem razumevanju občinskih družbeno-političnih in oblastnih forumov, ob tih in skriti požrtvovalnosti aktivistov Rdečega križa in socialnih organov, že rodila ugodne uspehe pri pobijanju te bolezni. Za tak predel, kot ga je predstavljalo področje občine Ptuj, ki je še pred nedavnim pomenilo na

epidemiološki karti eno najbolj črno začrtanih področij, je velik uspeh, da je tudi tu visoko padel procent smrtnosti za to boleznijo, da odkrivamo sedaj mnogo manj razsežna obolenja in da jih kot sveža odkrivamo v manjšem številu. Pri današnjem naraščanju števila tistih bolnikov, ki zaradi sodobnega zdravljenja ne odmirajo, ampak žive

sorazmerno dolgo življenje, in zaradi vse večjega števila obolenih v poznejših starostnih letih, je način boja s to boleznijo izgubil nekdanjo obliko in ga bo treba sedaj dopolniti in poglobiti.

Zaradi vse večjega rekrutiranja prebivalstva, ki se jim bolezni večkrat lahko tudi povrne, je nevarnost okuženj velika. Poleg tega postajajo pomembni epidemiološki faktor tako imenovani kronični bolniki, ki jih zaradi starosti, drugih neviččnosti ali komplikacij ne moremo dokončno pozdraviti, še posebno, ker raznašajo v veliki meri rezistentne klice. Za take, na zdravila neobčutljive klice pa vemo, da so tembolj nevarne za onega, ki se z njimi okuži. Zaradi neobčutljivosti na zdravila, s katerimi razpolagamo, le-ta na bolezen ne morejo vplivati.

Premajhna budnost, rekrutiranje dolgoletnih bolnikov, ki so nevarni za okolico, in možnost okuženja s klicami, neobčutljivimi za zdravila, so največje nevarnosti, s katerimi se mora spoprijeti danes protituberkulozna borba. Le-ta pa bo uspešna s poglobljenim delom v tej borbi vse bolj-važnih ustanov, kot so bolnišnice — z delom protituberkuloznih dispanzerjev. T. morajo vložiti vse napore v patronažno službo, cepljenje proti tuberkulozi in preventivni zaščiti z zdravilnimi sredstvi proti tej bolezni. Nujna in hvaležna bo v nadalje pomoč že do sedaj vodilnih sodelavcev od RK do vodilnih forumov v občini, prvenstveno pa bo potrebno nenehno dvigati zdravstveno prosvetljenost.

Mislimo, da nam bo v tem lahko uspeti predvsem s pomočjo doraščajoče mladine, ki bo s pravih gledanjem na bolezenska dogajanja, med njimi tudi na TBC, in s zdravim načinom življenja zagotovila resnično boljše življenje.

DR. BRANKO KRAJNC

POROČILO OZN o Hammarskjöldovi smrti

New York, 21. sept. (Tan jug-AFP). Švedska vlada je sinoči sporočila, da bo pogreb posmrtnih ostankov Daga Hammarskjölda v petek, 29. septembra, v družinski grobnici v Uppsali.

● Sekretariat OZN je sinoči objavil posebno poročilo o letu letala, s katerim se je smrtno ponesrečil glavni tajnik te svetovne organizacije Dag Hammarskjöld. Poročilo vsebuje vse podrobnosti poleta od trenutka vzleta do padeča in pravi:

»Letalo je zapustilo letališče v Leopoldvillu 17. septembra ob 17. uri po lokalnem času, njegova smer pa je bila Ndolo, majhno mesto na maji med Katango in Severno Rodezijo. Zaradi težav v telekomunikacijah niso pričakovali potrdila o prihodu letala v Ndolo pred jutranjimi urami 18. septembra. Okrog osmih zjutraj je kontrolni stolp Leopoldvillakega letališča, kateremu je uspelo vzpostaviti zvezo s kontrolnim stolpom v Salisburyju, zvedel, da letalo, s katerim je poteval Dag

Hammarskjöld, še vedno ni prispelo v Ndolo. V naglem sporočilu je predstavnik OZN v Elisabethvillu potrdil, da tudi on nima nikakršnih vesti.

● Ob devetih dopoldne je oseba na letališču v Ndoli sporočila, da je prejšnjo noč v poznih urah neko letalo preletelo letališče, ni pa bilo nikakršnih stikov med tem letalom in kontrolnim stolpom. Sporočilo pravi, da so tudi na policiji v Ndoli izvedeli, da so okrog enih ponoči opazili velik plamen na nebu in sicer nedaleč od kraja

Mufulira na rodezijskem ozemlju.

Po teh sporočilih je center za informacije v Leopoldvillu od istega centra v Salisburyju takoj zahteval, da odpošlje posebno ekipo, ki naj poišče letalo in mu nudi pomoč. Sedež OZN v Leopoldvillu je izkoristil vsa razpoložljiva komunikacijska sredstva in stopil v stik s francoskim, portugalskim, britanskim in ameriškim veleposlanstvom in zahteval od njih, da pomagajo organizirati reševalne ekipe, ki bodo opremljene z vsem potrebnim. Kmalu potem je prispelo sporočilo rodezijske vlade, da je v prvih jutranjih urah odposlala reševalno ekipo. Pridružila so se ji letala ZDA in Združenih narodov. Tudi Erand (Nadaljevanje na 3. strani)

Turizmu prilagojeno gostinstvo

Dve večji gostinski podjetji v občini namesto manjših

V zvezi z javnimi in razmeroma glasnimi razpravami o združitvi gostinskih podjetij v Ptujju in v ptujski občini v 2 večji podjetji in sicer v podjetje Borl v okoliških gostišči in v podjetje Ptuj se slišijo mnenja, ki govorijo v korist združitve, pa tudi nekaj takih, ki otežujejo sprejembo sedanje oblike gostinskih podjetij.

Splošno je znano, da so dosegla v zadnjih letih gostinska podjetja predvsem v Ptujju raven gostinskih podjetij v ostalih turističnih krajih Slovenije predvsem po svoji novi notranji ureditvi ter opremlitvi. V gospodarskih in upravnih vrstah je znano, da je to doseženo v večji meri po zahtevi Občinskega ljudskega odbora Ptuj, ki je podprl razvoj gostinskih podjetij z ugodno finančno politiko, da so lahko ta podjetja iz lastnih sredstev, iz skladov uredila svoje obratne prostore ter nabavila potrebno opremo. Zasluge za to pa ima v ostalem tudi sam kolektiv, ki si je prizadeval z dobrim poslovanjem in s pravih odnosom do gostov izboljšati promet in dohodke podjetij. Ta korak dalje v našem gostinstvu pa ni dokončen korak in sedanje stanje se še ne more smatrati kot dokončno stanje. Povsod še ni tako, kot je v nekaj na novo urejenih gostinskih podjetjih v Ptujju.

Stanje gostinstva v občini Ptuj je ena izmed mnogih skrbi občine Ptuj in je razumljivo, da je tem skrbem tudi v družbenem planu priznana primerna skrb in pozornost. Tam je naložena Občinskemu ljudskemu odboru Ptuj skupno s kolektivni gostinskih podjetij skrb, da se doseže tudi za gostinstvo večja ekonomičnost, boljše tehnično in organizacijsko poslovanje, večja koncentracija sredstev za sklade in njihova smotrnejša uporaba ter boljše delavsko samoupravljanje v teh podjetjih. Da bi bilo vse to

čimprej doseženo, se je Občinski ljudski odbor po predhodnem posvetovanju in razgovoru s predstavniki gostinskih podjetij v občini Ptuj odločil za ustanovitev 2 večjih podjetij in sicer za ustanovitev podjetja Borl, v čigar sestavo bo letovišče grad Borl in gostišča na območju občine Ptuj ter podjetje Ptuj, v čigar sestavo bo hotel Ptuj in gostinska podjetja z območja Ptujja. Poleg vsega tega pa smatra Občinski ljudski odbor Ptuj tudi glede na stalen in utemeljen pritisk sindikalnih forumov problem ustanovitve obrata za družbeno prehrano za toliko dozorel in nujen, da ga je tudi treba urediti v gostišču »Beli križ« v Ptujju. V neposredni bližini tega gostišča je zgrajen nov hotel s

kavarno, restavracijo in bifejem in bo ravno glede na to »Beli križ« v sedanji dejavnosti prej ali slej finančno prizadet. Ta lokal pa se smatra zlasti po preureditvi najprimernejši za družbeno prehrano, zato se v tej smeri tudi že dela, da bo Ptuj končno dobil tako zaželen obrat, ki bo lahko posloval in bo imel dnevno dovolj prometa.

Vsaj do konca 1961. leta bi naj doseglo gostinstvo v ptujski občini to planirano, novo gospodarsko in pravno ter upravno obliko. Razprave v zvezi s to spremembo temeljijo deloma na gledanju v preteklost in na razvojne izkušnje, čez katere je moral razvoj gostinstva v občini. Nekaj razprav je brezperspektivnih, ki sodijo, da je lahko ce-

danje stanje gostinstva v občini dokončno tako glede ureditve, obsega in upravljanja. Nekatere razprave kažejo na določeno bojazn, da bi novo podjetje premalo upoštevalo sedanje stanje urejenih ali neurejenih lokalov in največ gostincev ne izraži nikake bojazni, da bi se morale na poti napredka ponavljati slabosti, ki so jih gostinci srečali na doseđani razvojni poti v posameznih ali združenih gostinskih obratih.

V petek, 15. septembra 1961 je bil v Ptujju sestanek predstavnikov občine s funkcionarji gostinskih podjetij z obravnavo vprašanj v zvezi z ustanovitvijo dveh novih gostinskih podjetij. Na tem sestanku je predstavnik občine tov. Viktor Makovec razložil namen združitve gostinskih podjetij v občini in v Ptujju. Ob tej priložnosti so povedali svoje pripombe in predloge predstavniki podjetij. Tudi na tem sestanku se je pokazalo, da imata le 2 ali 3 gostinska podjetja v Ptujju pomisleke proti združitvi. Predstavnik občine je pojasnil, v čem je njihova zmota in v čem je njihovo gledanje neskladno z interesi skupnosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Mednarodni strokovnjaki za arheologijo v Ptujju pred notranjimi grajskimi vrati

Zapisano ob njihovi 10-letnici Predlogi, prošnje in pritožbe državljanov!

Podjetje „Agrotransport“ Ptuj IN NJEGOVO DELO V KMETIJSTVU

V industrijskem delu Ptuja, v takozvani ormoški četrti, je v zadnjih letih zraslo več poslopij podjetja AGROTRANSPORT, ki ima v novem poslopiju upravne prostore, zraven tega poslopija je nova delavnica, južno nove garaže, v sredini dvorišča skladišča in na vzhodni strani dvorišča novo poslopije z lopami in delavnice za svoje težke stroje. Pri vstopu v podjetje je tudi nova vratarnica. To svojo dokončno obliko je dobilo dvorišče tekom letošnjega leta z dovržitvijo novih objektov, ki jih je zgradilo podjetje »Gradnje Ptuj.

Za otvoritev novih objektov je podjetje pripravilo tudi proslavo 20-letnice vstaje in proslavo 10-letnice obstoja podjetja. Zbral se je kolektiv in prišli so gostje iz Ljubljane, Maribora in Ptuja, predstavniki oblasti in gospodarskih organizacij. Direktor podjetja, tov. Vlado Skrjanc je v svojem nagovoru spomnil vse na razvojno pot in sedanje stanje podjetja, ki je končno dobilo ime »AGROTRANSPORT« in bo v duhu tega imena tudi v bodoče razvijalo svojo dejavnost. Nekaj članov kolektiva je ob tej priložnosti dobilo priznanja in nagrade.

Od aprila 1951 je rastle podjetje pod različnimi imeni. Najprej se je imenovalo Obrtno podjetje OZZ Ptuj (april 1951—1. 1. 1954), potem Zadržno podjetje »Obnova« (od 1. 1. 1954—4. 4. 1957) nato še Kmetijska strojna postaja Ptuj (do 1. 1. 1961) in odlej dalje podjetje »AGROTRANSPORT« PTUJ. Namen tega podjetja je bil v glavnem pomoč razvoju kmetijstva, razvoju zadržništva, družbenega gospodarstva v ptujski občini in je tudi opravljalo tovrstne usluge. Nekaj obratov je sčasoma opustilo. Zago Ormož je prevzelo podjetje Les Ptuj, mlin v Slapah pa občina Majšperk. Obdržalo je kmetijsko strojno službo kot glavno dejavnost in deloma tudi prevoznitvo.

Pomoč pri hitrejši obnovi vinogradništva in sadjarstva v družbenem sektorju in pomoč pri ustvarjanju večjih parcel neglede na lastništvo, da bi lahko na njih opravljali strojno delo ter pocenili proizvodne stroške, je bil in ostal glavni namen podjetja še danes. Pomagajo pa tudi zasebnim vinogradnikom in to potom kmetijskih zadrž.

Ročnemu rigolanju so v družbenih vinogradih dali slovo. Rigolanje 1 ha vinograda 1 m globoko traja pri ročnem delu 7.500 ur, stroj pa opravi to delo v približno 25 urah. Ročno rigolanje take površine bi stalo okrog 450.000 din, stroški strojnega rigolanja take površine pa znašajo le 150.000 din na 1 ha. Z rigolnimi agregati za rigolanje vinogradov je podjetje od letos rigolalo nad 750 ha vinogradov v Sloveniji in na Hrvaškem. Za iglavce in listavce, v gozdovih v Sloveniji so rigolali nad 1350 ha, na Hrvaškem pa nad 1.250 ha. Pomagali so tudi pri delih za urejanje topolnih plantaž v Ormožu in na Hrvaškem pri Vraždinu. Največ strojev so imeli na delu pri regulaciji Pesnice.

Drave, Dravinje, Save, Savinje, Kamniške Bistrice, Dolenske Bistrice, Sore, Mislinje in drugih voda.

Prevoznitvo se je uveljavilo šele koncem 1961. leta s priključitvijo podjetja Prevoznik. S

stev, v katerih je sedaj mogoče redno vzdrževati ves strojni park podjetja in opravljati generalna popravila strojev. V svojih delavnicah bodo z nabavljenimi dodatnimi stroji lahko izdelovali nadomestne dele, v kolikor teh ni mogoče dobiti po ugodnejših cenah na trgu.

V času od 1951. leta dalje je podjetje iz leta v leto večalo število in vrednost osnovnih sredstev. Od prvotnih 10 milijonov vrednosti osnovnih sredstev je prišlo podjetje v 10 letih obstoja na nad 150 milijonov din vred-

tek, sofer, Stanko Serona, avtomehaničar in Ivan Gajser, strugar. Predsedniki upravnega odbora pa so bili Ivan Petek, sofer, Janez Ruprecht, mezdni knjigovodja, Mirko Krepek, traktorist in Stanko Serona, avtomehaničar.

Gospodarjenje po novem gospodarskem sistemu, uvedba 4 poslovnih enot in potrebnega števila ekonomskih enot ter nagrajevanje po učinku dela je tudi že usvojeno in uvedeno ter kaže zadovoljive rezultate, ker se ljudje v podjetju zavedajo koristnosti take ureditve za nje in

Buldozer na delu.

prevezitimi starimi vozili se je podjetje uveljavilo v lokalnem in medkrajevnem prometu, v javnem prometu pa ni moglo biti glavni tekmovalni z neprevozniki podjetji v režijskem prometu, ki je 2 krat močnejši in predstavlja napram javnemu prometu močnega konkurenta, saj opravljajo vožnje za vsako ceno. Zlasti se to najbolj opazi pri vozilih zasebnikov, ki imajo nizke režijske in vzdrževalne stroške in krajšo ter enostavnejšo pot do dežev in do vozil ter do rezervnih delov.

Za vzdrževanje je moralo podjetje organizirati lastno mehanično delavnico ter si je s tem prihranilo stroške zelo dragih uslug in zgube časa pri čakanju na zgotovljena popravila ter revizije vozil in strojev. Take potrebe so tudi narekovale 1957. leta zgraditev delavniških prostorov in nabavo potrebnih strojev ter orodja, nato pa še 1960. graditev novih delavniških in garažnih prostorov iz lastnih sred-

nosti in od 8 zaposlenih na 54 zaposlenih ter od 3.800.000 din realizacije na 79.000.000 din. Da je podjetje lahko premagalo razvojne težave, se je moral kolektiv tudi odpovedovati sredstev za osebne dohodke v korist samega razvoja podjetja. Poslovne izgube podjetje v nobenem letu obstoja ni imelo.

Delavsko upravljanje je pomnilo v podjetju vpliven faktor, čigar vloga je tudi rasla iz leta v leto, ko je kolektiv pridobil tudi na tem področju vedno več novih izkušenj ter v delavskem samoupravljanju dosegal vedno več novih uspehov. Delovski svet so vodili od začetka delavskega upravljanja kot predsednik: Peter Horvat, traktorist, Ivan Peza skupnost.

Danes je dejavnost podjetja »AGROTRANSPORTA« Ptuj in njegova tehnična sposobnost še bolj kot prejšnja leta znana v Sloveniji in v sosedni Hrvaški z esemij uslugami. Zasluge za to ima vestni kolektiv skupno z organi delavskega samoupravljanja, ki skrbi, da se prečca upravljanja v podjetju spriti in uspešno rešujejo, težave pa odklanjajo, zamenjuje in dopolnjuje strojni park ter izobražuje in pravilno nagrajuje kader, skrbi pa tudi, da je v podjetju harmonija in tovarštvo ter razumevanje odgovornega dela. Vse to je predpogoj za napredek podjetja in za zadovoljstvo strank nad opravljenimi in zaračunanimi uslugami.

V. J.

T E D N I V O B Č I N I

V četrtek, 14. septembra 1961 je bila na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj skromna svečanost, posvečena članu Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, ki je ta dan praznoval 50-letnico svojega živ-

jali, da bi moral imeti tako lego, obseg in obliko tudi ptujski novi gasilski dom in bi bilo napačno, tako lepo zgradbo stlačiti nekje med stare zgradbe, ki bi omejevale prostor pred njo in njeno praktično uporabnost.

Po ogledu Raven so si gostje iz Ptuja ogledali še novo industrijsko mesto Velenje, ki se mu večina navzočih ni mogla načuditi. Oblika, višina, barvna izvedba stanovanjskih in drugih zgradb, poti in ceste, cvetlice in trava, vse je v taki harmoniji in medsebojni skladnosti, da obiskovalec Velenja ne bi mogel verjeti, da stanujejo tukaj zami delavci tega rudarskega kraja, če ne bi tega sam videl.

Vsa pot po dolini Drave mimo elektrarn, po dolini Mežice in Mislinje je bila prav zanimiva in vsi so se vrnili mnenja, da je prav, da spoznajo naši delovni ljudje pot svojih družtev in organizacij lepoto svoje ožje domovine in se seznanijo z ljudstvom teh krajev ter se z njim pomenijo o medsebojnih problemih in prizadevanjih, da bi bilo vsem v naši domovini vedno lažje in boljše.

V. J.

Tudi Ptuj bi moral imeti podoben gasilski dom

Člani upravnega odbora občinske gasilske zveze Ptuj so imeli v nedeljo, 17. septembra 1961, priložnost prisostvovati kot gostje odprtju novega gasilskega doma na Ravnah na Koroskem, ki pomeni za Ravne pa tudi za vse gasilstvo v Sloveniji zanimivo, sodobno, praktično in koristno tridelno zgradbo, ki je ni enake v Sloveniji.

Sam program otvoritvene proslave je bil podoben programom podobnih proslav drugod, po vsebini pa je bil svojstven. Govorniki iz Raven in gostje iz Maribora, Kranja, Murske Sobote in od drugod so poudarili važnost patriotske vzgoje mladih gasilskih vrst, da bodo lažje razumeli posebnosti časa, v katerem živimo in v katerem igra Jugoslavija v svetovni politiki veliko vlogo. S proslavo so poslali pozdrave zamejskim Slovincem in so se jim zahvalili za pozdrave in čestitke ob tem velikem prazniku. Zvezni ljudski poslanec tov. Klančnik, direktor železarne, ki je otvoril dom, je v predhodnem nagovoru seznanil navzoče s perspektivnim razvojem Raven in ravenske žele-

zarne. Lep je bil pogled na tribuno s predstavniki iz Raven in na goste, katerim so se bleščala na prsih razna odličja, okrog tribune pa so bili zbrani delovni ljudje iz Raven in okolice. V prijetnem jesenskem vzdušju je potekla dopoldnevna slovesnost, nato pa je bil še mimohod gasilskih enot in opreme pred tribuno na Čeovju.

Se nekaj o samem gasilskem domu. Zgrajen je v čisto modernem stilu. Prostor med petnadstropnim, modernim stolpom iz polnjujejo garaže za gasilske avtomobile, cisterne in motorike. Zraven garaž pa je kot sestavni del celotne tridelne zgradbe tridelna stanovanjska zgradba. Projektant je posrečeno rešil problem take zgradbe, da je gasilec v vsestransko korist, Ravnam pa v okras in ponos ter dopolnitev k vsem novim zgradbam na Čeovju, ki so spremenile podobo nekdanjih Raven. Ob ogledu notranjih prostorov se gostje iz Ptuja niso mogli načuditi lepo urejeni učilnici, oblačilnici, novim vozilom in celotni novi opremi doma ter skratka vsemu, kar so videli. Vsi so de-

Predlogi, prošnje in pritožbe državljanov!

Pri Občinskem odboru SZDL Ptuj je bila ustanovljena komisija za predloge, prošnje in pritožbe državljanov. Namen komisije je, reševati pritožbe, prošnje in predloge članom SZDL, ki živijo na terenih ali pa delajo v gospodarskih organizacijah, društvih in drugih organizacijah. Komisija bo zasedala po potrebi, najmanj pa enkrat mesečno.

Državljan, člani SZDL, lahko vlagajo prošnje, pritožbe in predloge pisмено vsak dan ali pa ustmeno vsak ponedeljek od 10. do 12. ure in popoldan od 17. do 19. ure na Občinski odbor SZDL Ptuj, Trg mladinskih brigad 1.

V čem se lahko državljan, člani SZDL, pritožuje, predlagajo in vlagajo prošnje?

V občinskem merilu obstaja več komisij. Vsaka ima svoje naloge. Komisija pri Občinskem odboru SZDL pa ima nalogo urejanja in posredovanja družbeno-političnih problemov v občini.

Člani SZDL lahko predlagajo, se pritožujejo in vlagajo prošnje v sledečih zadevah:

1. Pri urejanju in vsklajevanju družbeno-političnih problemov v vseh organizacijah in društvi ter ustanovah, zavodih itd.;

2. pri uvedbi novega gospodarskega sistema, družbenega in delavskega upravljanja itd.;

3. pri delu občinskega odbora SZDL, občinskega ljudskega odbora, krajevnih odborov SZDL, krajevnih odborov in stanovaniških skupnosti, raznih komisijah in sekcijah itd.) in

4. pri delu socialne, kadrovske in zdravstvene službe (družbeno-politični problemi) itd.

Obveščamo člane SZDL občine Ptuj, da že deluje komisija za predloge, pritožbe in prošnje in da se jo lahko poslužujejo.

Občinski odbor SZDL Ptuj

ROGOZNICA

Volivci so predlagali

Ne nedavno zboru volivcev v Rogoznici so volivci med drugim predlagali, da bi prišlo čimprej do elektrifikacije ceste do odcepa v Brstje in v podajšku Ljutomerke ceste do Zadržnega doma v Rogoznici ter naprej skozi Zabjak. Razsvetljava je potrebna glede na živahen cestni promet po teh cestah, zlasti pa glede na učence, ki hodijo zlasti v jesenskem in zimskem času pozno iz šole.

Tokrat so volivci iz Rogoznice tudi predlagali, da bi bila večkrat na teden poškrabljen cestni odcepa v Brstje in v podajšku Ljutomerke ceste do Zadržnega doma v Rogoznici ter naprej skozi Zabjak. Razsvetljava je potrebna glede na živahen cestni promet po teh cestah, zlasti pa glede na učence, ki hodijo zlasti v jesenskem in zimskem času pozno iz šole.

Ob tej priložnosti je bilo tudi več kritike glede kruha, da ga ni 1 kg, ampak manj, ko pa se zahteva, da mora biti na prodaj poln kilogram kruha, kakor je to drugod.

Nadalje so zahtevali volivci pojasnilo od navzočih odbornikov občinskega ljudskega odbora, zakaj je letos zopet obvezna zamenjava semena pšenice in obvezna nabava umetnih gnojil. Dobili so pojasnilo, da se obstoječe seme pšenice v letih izrodi in ga je nujno potrebno zamenjati. Nabava umetnih gnojil pa je v zvezi s predpisi o agrotehničnih merah za doseg maksimalnega pridelka.

Sodeč po izvajah nekaterih volivcev, bi bila v Rogoznici potrebna predavanja o uporabi umetnih gnojil, ker se še vedno dogaja, da ljudje nabavijo umetna gnojila, ne vedo pa jih s pridom uporabljati in tudi ne dosežejo uspehov, kot bi jih morali ob pravilni uporabi. Smatrajo, da bi lahko imelo Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov taka predavanja in bi jih navezalo na prikazovanje praktičnih primerov uporabe umetnih gnojil z diapozitivi in drugimi pripomočki.

Turizmu prilagojeno gostinstvo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tov. Kozika Jelenc, ki je gledano na dragocene izkušnje v gostinstvu Ptuja in glede na vloženi trud vanj poznajo gostje širom domovine in tudi preko meja in ji tudi priznavajo, da pravilno ocenjuje vlogo gostinstva, je mnenja, da ne more pošten in marljiv gostinski kader v občini v okviru novih podjetij ničesar zgubiti. Novi podjetji bosta rabili ves sposobni kader in ni bojazni, da bi bil ob pravilni personalni politiki in ob novem načinu nagrajevanja po učinku kdorkoli prikrajšan za dosedanje možnosti uveljavljanja svojih sposobnosti in svojih pravic. Novi podjetji bosta po njenem mnenju vsekakor lažje reševali večje probleme, manjše, obratne probleme pa bosta puščali v pristojnosti ekonomskih enot in njihovih kolektivov.

Med mlajšimi gostinskimi delavkami pa je tudi mnenje tov. Štefke Grdišve upravičeno, ki pravi, da je ves čas letošnjih razprav o novem načinu gospodarjenja v naši državi pričakovala, da bo prišlo tudi v Ptuj v gostinstvu do primerne združitve, kot je to v drugih podjetjih, pa tudi v gostinstvu v drugih krajih. Upa tudi, da bo med ekonomskimi enotami dovolj medsebojnega zaupanja, kontakta in medsebojne pomoči ter razume-

vanja, kot je to potrebno v vseh večjih podjetjih. Nadalje je prepričana, da se bodo vse ekonomske enote še dalje razvijale, da se bodo dalje urejale, ker doslej niso mogle nabaviti vsega, kar rabijo sodobni gostinski obrati. Nedvomno si bodo kolektivni ekonomskih enot medsebojno pomagali, ko bo potrebno, da ne bo potrebno strážnemu osebju od drugod v Ptuj prihajati na pomoč ob raznih važnejših priložnostih. S pravilno gospodarstvom, personalno in finančno politiko ne bo moglo niti smelo podjetje zaiti na stranski tir, ko pa bo nad njim kot nad drugim podjetji v občini vztrajno bdel zbor proizvajalcev in celotni kolektiv in mu bo v pomoč, ko mu bo ta potrebna.

Načelnik oddelka za gospodarstvo tov. Viktor Makovec, ki je imel tudi doslej mnogo stika z gostinskimi podjetji, meni, da je vsak predsodek proti novemu podjetju odveč, ker je njegova ustanovitev skladna s stanjem in zahtevami gospodarstva v občini in prav tako turizmu. Ob današnji stopnji delavskega in družbenega upravljanja ni bojazni, da bi moglo novo podjetje slabo gospodariti. Sedaj med seboj ločeni obrati in mali kolektivni niso mogli kdo ve kako razviti gostinske dejavnosti in uveljavljati delavskega samoupravljanja. Namesto, da bi se posamezniki sedaj ustavljali pri svojih predsodkih proti večjemu kolektivu, proti večjemu podjetju in novemu načinu gospodarjenja v njem, bi bilo pričakovati, da se bodo raje bavili z vprašanji in predlogi, kako bi se dalo v novem podjetju vse čim boljše urediti in začeti takoj po novem in najboljšem.

Po vsem le kaže, da bo najpoznejše do konca tega leta imela ptujska občina 2 veliki gostinski podjetji in že izkušnje nekajmesečnega poslovanja bodo pokazale, da je tudi združitve gostinskih podjetij v občini Ptuj eden izmed gospodarskih korakov v smeri nadaljnjega razvoja socialističnega gostinstva v komunij Ptuj.

F. B.

V. J.

Janez Kostanjevec

organizacijski sekretar obč. komiteja ZKS

Od 1. septembra 1961 dalje je organizacijski sekretar Občinskega komiteja ZKS Ptuj

tovariš JANEZ KOSTANJEVEC

rodem iz Markove pri Ptuj, stanoječ v Kidričevem št. 7, ki je bil po demobilizaciji iz NOB in po odslužitvi kadrovskega roka, po 4-letnem službovanju pri CK LMS in po delu v mladinski delovni brigadi sprejet v službo v Tovarni glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem kot strojni ključavničar. V letih službovanja v Kidričevem, v času od 1952 do 1961. leta je bil tam partijski funkcionar in funkcionar organov delavskega samoupravljanja, je član Okrajnega in Občinskega komiteja ZKS in je zvezni ljudski poslanec v zboru proizvajalcev. V letih službovanja v Kidričevem je bil večkrat odlikovan. Nazadnje je bil slusatelj enoletne politične šole v Ljubljani, v partijski šoli pa je bil nekaj let prej. Član ZKS je postal 5. 7. 1947. leta. Kot delegat je bil na IV. kongresu ZKS.

Vsa leta dela in oblasti v organizacijah in društvih v kolektivih je bil vedno politično-zelo aktiven, kar zagotavlja Občinskemu komiteju ZKS v Ptuj, da bo tudi tukaj marljivo in vestno opravljal svojo nalogo kot organizacijski sekretar.

Poročilo OZN o Hammarskjöldovi smrti

(Nadaljevanje s 1. strani)

cija je ponudila tri letala z letališča v Brazzavillu.

Veleposlanstvo ZDA v Leopoldville je 18. septembra okrog dveh popoldne zvedelo neposredno prek svojega atašee v Ndoli, da so našli ostanke nekoga letala 11 km severovzhodno od letališča in da je neka reševalna ekipa že na poti v to smer.

Sele pozno zvečer je ataše ameriškega veleposlanstva v Ndoli, ki je vodil reševalno akcijo, sporočil s kraja nesreče, da se je letalo zrušilo, in da gre za letalo, s katerim je poštoval glavni tajnik OZN. Poročilo pravi med drugim tudi, da so na kraju nesreče našli trinajst trupel in enega preživelega potnika. Med smrtno ponesrečenimi so z vso gotovostjo lahko identificirali truplo Daga Hammarskjölda.

Takoj so podvezli potrebne ukrepe in v Ndoli poslali funkcionarja OZN, da bi poskrbel za trupla ponesrečenih.

Mati 6 otrok žrtev prometne nesreče z motorjem

Organ LM Ptuj Vili Faganel iz Ptuj, Jadranska ulica, ob 6 nedoletnih otrok, se je odpravil v torek, 19. 9. t. l. s svojo ženo Marijo na motorju na obisk svojega brata v Novo Gorico, ker je na dopustu.

Okrog 10.30 sto se Faganelova pripeljala v Kaplo vas pri Celju. Iznenada se je zagnal proti njima močnejši pes, zaradi katerega sta padla po cesti. Na zadnjem sedežu sedela žena Marijo, ki je bila brez čelade, je vrglo tako močno na tla, da je dobila teške poškodbe na glavi, zaradi katerih je tudi takoj podlegla. Vozač motorja, mož Vili, je imel na glavi čelado in pri padcu ni dobil težjih poškodb. Prepeljan je bil v celjsko bolnišnico in je izven življenjske nevarnosti.

Pokojno Marijo Faganel so v sredo, 20. t. m. pripeljali v Ptuj na mrtvaški oder in v četrtek, 21. t. m. je bil njen pogreb na Mesino pokopališče. 6 otrok je težko prizadetih nad nenadno izgubo matere, enako je težko prizadet mož, ki je naenkrat ostal sam z otroci.

Da, nesreča na cesti ne počiva. Tako kot se je 19. 9. t. l. zgodilo Faganelovima, se je zgodilo že marsikomu in od vseh minulih nesreč so se vozači že mnogo koristnega naučili. Eden izmed koristnih naukov po je tudi ta, da je vozač čelada nujno potrebna in da si je z njo že marsikdo prebil ožroma obvaroval življenje, med tem ko je malo ponesrečenec brez čelade ostalo brez težjih posledic, če že niso v podobni nesreči podlegli.

Vse kaže, da bo pri motoristih potrebno pogledati poleg voziščne izkaznice in izpravnega vozila tudi na to, če ima vozač čelado ali ne.

Ob 20 letnici vstaje

PTUJSKI BORCI PO DOMOVINI IN EVROPI

Zrtve izseljencev v boju za svobodo leta 1943

(Nadaljevanje in konec)

Roganovič Dimitrije, železniški uradnik v Ormožu, doma iz Crne Gore, ni po prihodu Nemcev čakal na izselitev, ampak se je napotil domov in javil partizanom. Bil je nadvse pogumen borec. Maja 1943 so ga Italijani ujeli, mučili, ustrelili in mrtvega v Cetinju obesili.

Poljski delavec Janez Leben iz Lahonec je v Rumj pomagal partizanom. Maja 1943 je odšel z njimi v Bosno in tam padel v hudih bojih s sovražnikom.

Leta 1943 je odšel k partizanom tudi Stanko Močnik iz Ptujja, po poklicu mornariški strojnik, star 23 let. Njegovega brata Stefka, ki je pred vojno pridno igral v žižkovem gledališču v Ptuj, je že leta 1941 pobrala epidemija tifusa v Kostajnici.

V izseljenstvu je umrla zaradi bombnega napada Marija Lemut iz Ormoža. V ustaskih zaporih pa so umrli aktivisti osvobodilnega gibanja, učitelj Mirko Venigerholc, Rudolf Starc dijak, Ivan Šavara kmet vsi iz Središča.

Padli leta 1944

Do konca vojne je boj za svobodo terjal življenja najboljših sinov našega naroda. Mirko Langus, trgovski pomočnik iz Ptujja, je v Novem Marofu na Hrvaškem pomagal partizanom. Njegov nečak, dijak ptujške gimnazije, Pavel Langus pa je delal s skojevci v Zagrebu. Oba sta odšla k partizanom na Kalnik. Z Mirkom je odšla tudi njegova žena Anica. Mirko in Pavel sta postala obveščevalna oficirja in sta padla ustašem v roke. Ustrelili su jo 8. avgusta 1944.

Martin Skoliber, ekonom iz Ormoža, je v Zagrebu delal za osvoboditev. Ustaši so ga aretirali, mučili in ustrelili septembra 1944.

Leta 1944 so bombni napadi uničili življenje nekaterim pomočnikom osvobodilnega gibanja, kakor Hedviki Podhovník in njeni hčerki Silvi iz Ptujja, ter Marjetki Karba iz Ormoža. Leta 1944 sta padla tudi partizana Hinko Medik, dijak iz Velike Nedelje in Mirko Plepolec, kmečki sin iz Središča.

Poslednje žrtve naših izseljencev

Ciril Zadravec student tehnike iz Ormoža je moral zaradi pomoči, ki jo je nudil osvobodilnemu gibanju v ustaško (taborišče Novo Gradsko, nato pa v Jasenovcu, odkoder se ni vrnil. Franc Ziger, trgovski uradnik iz Ormoža je moral iz Zagreba v ustaške zapore v Lepoglavo, nato pa v Jasenovcu, kjer so ga letniki aprila 1945 pogrešali. Nekaj dni pred koncem vojne so ustaši ubili cestnega nadzornika iz Ptujja, Stefana Močnika, stare 47 let. Masčevali so se, ker je imel sina, ki je padel pri partizanih in ker so zvedeli, da je tudi sam delal za osvoboditev.

V slovenski brigadi

Po osvoboditvi Beograda 20. oktobra 1944 so osnovali Slovensko brigado, v katero se je prijavilo mnogo prostovoljcev. Slovenska brigada naj bi stopila v boj za slovensko stajersko ozemlje. Zaradi težavnega položaja na sremjski fronti so jo že novembra priključili 5. bataljonu I. krajske udarne brigade V. srbske divizije. V hudih bojih z Nemci v Sremu, je januarja 1945 padlo nad 300 slovenskih borcev, med njimi tudi študenta Marjan Rudolf in Dušan Šterk ter dijak Mijlivo Majcen iz Ptujja, ki so se že pred odhodom v Slovensko brigado povezali z NOV. Iz izseljenstva se niso vrnili še nekateri borci, o čemer bo zbrala podatke sekcija izseljencev pri ZB.

Še kaj o preživelih borcih širom po domovini

Če bi vsakdo, ki se je pogumno boril proti fašističnemu sovražniku napisal svoje spomine čimbolj potanko, bi imeli veliko napisati o krvavih bojih za svobodo, pa tudi o marsikateri veseli uri, ki so jo naši borci preživeli v NOV. Žal so nam dali svoje spomine le redki borci, le redki Ptujčani, ki so se odlikovali med narodnoosvobodilnim bojem. Iz skopih zapiskov posnemamo nekaj podatkov, ki naj zaključijo naslovno poglavje iz naše zgodovine.

Največ zaslug med preživelimi borci NOV iz naše zgodovine ima prav gotovo Dušan Kveder, ki je častni član naše občine, naš narodni heroj, ceprav se ni rodil v Ptuj, ampak je v Ptuj preživljal dijaška leta, ko so tu živel njegovi starši. Njegova revolucionarna pot je dokazala, da je daleč prerastel zgodovinski pomen domačega okolja, ker je odločno posegel v razvoj narodnoosvobodilnega gibanja Slovenije, pomagal pred tem španskim antifašizmom v njihovem boju, danes pa je med vodilnimi politik naše države, saj zastopa Jugoslavijo kot veleposlanik v Indiji.

Dušan Kveder se je že leta 1933 na ptujski gimnaziji odločil hoditi po poti revolucionarja, pa tudi za ceno svojega življenja. Leta 1936 ga vidimo v Španiji, leta 1941 se vrne v domovino in organizira partizanske odrede v Sloveniji in postane po smrti Staneta Rozmana načelnik glavnega štaba NOV Slovenije.

Dijak Franta Kamel iz Ptujja, danes polkovnik JLA, je bil pri partizanih od oktobra 1941, do konca vojne. Zaradi svojih vojaških vrtil je opravljal odgovorne naloge, saj je bil med drugim politkomisar II. Pohorskega bataljona, Koroskega odreda, nazadnje pa XV. brigade XV. divizije.

Knjizevnik Ivan Potrč z Grajence, komunist od leta 1933, je med vojno pobegnil iz nemške internacije in delal med političnimi organizatorji v raznih krajih Slovenije. V NOV je bil med drugim urednik Ljudske pravice.

Jurist Ivan Bratko, danes ravnatelj Državne zaloge Slovenije, je preživljal v Ptuj dijaška leta in se leta 1933 priključil komunistom. Med vojno ga je iz ilegalnega političnega dela v vodstvu KP v Ljubljani; strgala internacija, odkoder je pobegnil na novo delo za osvoboditev na Dolenskem.

Uradnica Slavica Zemlje je delala leta 1941 v Ptuj, nato pa je bila partizanka na Hrvaškem. Opravljala je delo komisarke bolnice, sanitetnega bataljona, organizirala je SKOJ in AFZ. Predsedovala je tudi okrožnemu sodišču. Danes je upokojena majorka JLA.

Student Mitja Vošnjak, predvojni sekretar SKOJ v Ptuj, do nedavnega poslanik v Demokratični republiki Nemčiji, je postal sposoben organizator in vodja

ilegalne tehnike v Ljubljani. Opravljal je še druge poverljive naloge.

Franček Majcen, študent iz Borovca, aktivist OF in že leta 1941 partizan, je postal leta 1943 član Pokrajinskega odbora OF za Stajersko.

Pri partizanih in pri političnem delu so se odlikovali medicinci Radim Visenjak, Aleksander Poznik in Marjan Kveder iz Ptujja, zdravnik dr. Matko Mrgole in dr. Fran Rakuša, ki je odšel leta 1944 k partizanom na Korosko. Dijak Sergej Vošnjak, Franček Glavnik, predvojni komunist iz Ptujja, študentke Nada in Coetka Praprotnik ter Vilma Bebler so bili med vodilnimi političnimi delavci v OF, KP in NOV. Kvalificiran delavec Jože Klep, danes študent prava in uslužbenec v Ljubljani, je postal politkomisar Lackovega odreda. Student Miro Brodič, danes profesor v Mariboru, je bil pri partizanih politkomisar 19. Primorske brigade Srečka Kosovela in raznih partijskih in vojaških šol.

Iz Ptujja in njegove okolice je med borci padlo 514 žrtev, od teh 270 irven meja ptujškega okraja, kjer so pomagali ptujski borci zrušiti sovražnika clovestva — fašizem. J. R.

Sindikalni funkcionarji na dvorišču grajske restavracije

„Hvala za iniciativo in gostoljubnost“

V soboto, 16. septembra 1961, so bili funkcionarji sindikalnih svetov iz Cakovca in Varaždina gostje občinskega sindikalnega sveta v Ptuj ter tovarnskega odbora sindikata tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem. Do tega obiska je prišlo iz več nagibov, in sicer, da bi na dopoldnevnih razgovorih med gosti in sindikalnimi predstavniki iz Ptujja in ptujске občine izmenjali delovne izkušnje, da bi gostje spoznali zanimivosti in posebnosti Ptujja in Kidričevega ter da bi se vsi zbrani ob družabnosti pomenili o vsem, kar zanima politične delavce iz Cakovca in Varaždina ter Ptujja glede na problematiko raznih predelov naše domovine in načina reševanja raznih vpra-

priložnosti. Pri restavraciji na gradu sta počakala goste predsednika občinskega ljudskega odbora Ptuj tov. Lojzka Stropnikova in predsednik občinskega odbora sindikata tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem Branko Gorjup, ki sta bila na razširjenem plenumu SZDL. Po kratkem nagovoru je izročil predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Jože Segula predstavnikoma iz Cakovca in Varaždina po eno umetniško sliko Ptujja, delo prof. Lugačiča iz Ptujja.

Ta dan so si gostje skupno s predstavniki iz Ptujja in iz podjetij v občini ogledali tudi tovarno glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem ter obrat kmetijskega kombinata Ptuj v Kidričevem. Gostje iz Cakovca in Varaždina so se zanimali za

Gostje iz Cakovca in Varaždina pri ogledu tovarne glinice in aluminija v Kidričevem

Rojstva, poroke in smrti na območju občine Ptuj

ROJSTVA

Dečke so rodile: Kirič Marija, Ormož, Opekarniška 21 — Bogomir; Turkuš Martina Majšperk 4 — Marjana; Vidovič Marija, Velika Varnica 93 — dečka; Polak Marica, Libanje 44 — Vladota; Plohi Marija, Bratislavec 27 — Lovrenca; Rašl Marija, Zabajak 26 — Marjana; Cvrtila Agata, Donje Jesenje 27, Krapina — Marjana; Zemljarič Ana, Ptuj, Ljutomerska cesta 20b — Zlatka; Korkot Marija, Turški vrh 77 — Franca; Gojkošek Neža, Trnovci 18 —

Ivana; Subotič Terezija, Prešernova ulica 14 — Slobodana; Potočnik Jožeta, Popovci 2 — Maksa; Gradeček Olga, Rogoznica 36 — Marjana; Cvetko Neža, Hlaponci 15 — Vinka; Banfi Marija, Nova vas pri Markovcih 62 — Marjana; Koroskec Martina Majšperk 41 — Branka; Vinko Angela, Doklece 25 — Leona; Lah Marijana, Cafova 1 — Stanka; Prijol Terezija, Lahonci 16 — dečka; Golob Angela, Kicar 61 — dvojčka; Marjan in Antona; Turk Justina, Velika Nedelja 46 — Jožeta; Tolič Ljuba, Zlogonje 78, Lepoglava — Ivana; Lesjak Marija, Kicar 82 — Franca; Dovečar Marija, Strelci 11 — dečka; Janžekovič Marija, Brstje 26 — Ignacia; Težak Silva, Brezje 66, Vinica — Franca.

Deklice so rodile: Berlak Marija, Dragovič 24 — deklco; Rop Matilda, Pobrežje 9 — Smiljana; Golob Ana, Nadole 83 — Terezija; Kranjc Silva, Nova vas 17 — Silvo; Kele Marta, Preclava 20 — Sonjo; Sijanec Katica, Zagorci 78 — deklco; Mateljan Ljudmila,

V sindikalnem domu v Ptujju so bili razgovori. Od gostov so govorili o problemih svojega območja tov. Vitez, predsednik občinskega sindikalnega sveta Varaždina, tov. Drk, predsednik občinskega sindikalnega sveta Cakovca, tov. Mihalič, predsednik komisije za gospodarska vprašanja pri občini Varaždin, in drugi, iz Ptujja pa so govorili tovarniš Jože Segula, Viktor Makovec in Rau. Vsi gostje govorili so se zahvalili občinskemu sindikalnemu svetu Ptuj za iniciativo, da je prišlo do tega obiska in izražanja, in za gostoljubnost ter so poudarili velike pomen praktičnega utrievanja bratstva med ljudstvom naših sosečnih občin. Razgovor je trajal od 8. do 11. ure. Glavna tema razgovorov so bile izkušnje z uvajanjem ekonomskih enot in plačevanje po učinku. Iz razgovorov se je dalo posneti, da se tudi v občinama Cakovca in Varaždin latevajo nove prakse in da se morajo opirati predvsem na svoje analize in le v manjši meri na zbornice, ki jim tudi pomagajo.

Ogled muzejskih zanimivosti na gradu je bil za večino gostov novo doživetje. Nekateri so štiri urvice v tem muzeju in so si ga le bežno ozledali, za podroben ogled pa si bodo peiskali nove

posebnosti gospodarskih panog v ptujski občini, za narodni dohodek, za število zaposlenih v občini, v tovarni in na kombinatu, za perspektivni razvoj v občini itd. Na vsa ta vprašanja je gostom že na dopoldanskem razgovoru dal sliko občine Ptuj tov. Makovec, enako pa so gostje prikazali navzočim gospodarsko sliko svojih območij.

Med skupnim kosilom v Kidričevem v restavraciji in med večerjo in po njej so se gostje in domačini razgovarjali o vsem, česar se niso mogli pomeniti med ogledi. Tu je bilo še dogovorjeno, da bo prišlo v teku zime do nadaljnjih izmenjav obiskov. Sindikalni funkcionarji bodo povabljeni ob priložnosti v Cakovca in Varaždin. Do podobnih izmenjav obiskov, za katere so dali iniciativo sindikati, bo prišlo pri mladini pri organizacijah ZK in pri društvih, tako da bo med ljudstvom teh politično-upravnih teritorialnih enot ustvarjena prava bratska harmonija in medsebojna pozornost ter priložnost spoznavanja vseh področij dejavnosti, ki so obobestransko zanimiva.

Slovo je bilo težko, vendar so si vsi medsebojno zagotovili, da se bodo tako koristni obiski ponavljali. -vj-

Bolnišnica za zdravljenje TBC v Ormožu

Senčak 33 — Branko; Kurnik Neža, Podvinci 53 — Roziko; Kovčec Ivana, Gajevci 30 — Marijo; Potočnik Ana, Dornava 146 — Marjanco; Kukovec Angela, Orešje 10 — deklco; Kralj Marija, Pavlovski vrh 2 — Marijo; Rašl Roza, Lackova 12 — Alenko; Skerlec Genovefa, Cvetkovci 66 — Zdenko; Hudzar Marija, Budina 20 — Vesno; Gajzer Marija, Gomila 8 — Marjano; Mikša Ana, Strelci 7 — Dušico.

SMRTI

Skuhala Franc, Pršetinci 8 (1899), umrl 14. 9. 1961; Vindiš Marija, Ptuj, Rogaska cesta 10 (1889), umrla 13. 9. 1961; Jerin Alojz, Ptuj Vičava 24 (1880), umrl 13. 9. 1961; Žižek Branko, Jastrebc 24 (1961), umrl 4. 9. 1961.

— Fijačke Marija, Ptuj Zagrebška cesta 10. Čuhalec Mihael, Kranj — Bernarda Velikonja, Kranj.

Heč Mirko, Ptuj, Ljutomerska Barič Arandjel, V. P. Varaždin cesta 16 (1937), umrl 4. 9. 1961.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Mednarodni sejem gradbeništva

(30. IX. - 8. X. 1961)

V soboto, 30. septembra bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani otvoritev mednarodne-

specializirani sejem iz gradbene stroke. Ko je organizacijski odbor za to prireditve sporočil vsem

tudi v svetu. Prijave udeležbe so bile tako številne že od samega začetka dalje, da je vodstvo Gospodarskega razstavišča v Ljubljani, kot tehnični realizator te prireditve, sklenilo dograditi za vsako ceno tudi novo razstavno dvorano s približno enako kvadraturu razstavnega prostora, kot jo ima osrednja dvorana Gospodarske razstavišča. Gradbena dela so že zaključena in izvajalci opravljajo zdaj v glavnem še nekatera zahtevna obrtniška dela.

Ves razstavni prostor Gospodarskega razstavišča, tako notranji, kakor zunanji, je za to manifestacijo gradbene tehnike in dosežkov v gradbeništvu že razprodan. Poudariti je treba, da si bodo tehnični krogi posamezne industrije gradbenega materiala, obiskovalci na tem sejmu lahko na dokaj strnjem kompleksu ogledali zares vse tisto, čemur pravimo modernizacija procesov industrije gradbenega materiala in gradbene operative. Da bo izbor razstavljenih izdelkov, tako strojev za gradbeništvo kot novih, sodobnih ter preizkušenih gradbenih materialov, zares nenavadno bogat, priča dejstvo, da se bo sejma udeležilo 181 razstavljalcev iz naslednjih držav: Anglije, Avstrije, Danske, Francije, Italije, Madžarske, Zvezne republike Nemčije, Demokratične republike Nemčije, Poljske, Švedske in Združenih držav Amerike.

Sumljiva kronika

V Chicagu so zabeležili od leta 1919 do danes več kot 900 gangsterskih umorov, vendar so prišli na sled samo 17 morilcem. Vsi ostali umori so ostali do danes nepojasnjeni. Kako to, saj so ameriški policaji na voljo tehnično najbolj izpopolnjeni aparati in načini za odkrivanje žilčinov? Vzrok ni nespodobnost policije, morda korupcija družbe. Gangsterji so dobro organizirani in imajo močan vpliv pri političnih oblasteh, zato jim je težko priti do živnega.

PIJANEMU se marsikaj zgodi

Marjan Strmšek iz Ptuja, Ob Dravi št. 3, se je v ponedeljek 18. septembra t. l. nekje močno nalezal maliganov, da je postal izredno širokogruden s svojim osebnim vozilom, s katerim sta se vozila on in njegov brat Janez po Raičevi ulici. Sama vožnja še ne bi bila nič posebnega, če se ne bi avto zaletel v tramvoje pred šolo, ki je v nadzidavi v Raičevi ulici. Čeprav je bilo to čisto ob strani ceste in daleč od nevarnosti, da bi se vanj zaletel trezen vozač ali pešec. Ko se je Marjan Strmšek zaletel v tram, je ta le go spremenil in obeležil čez cesto. Vozač pa je hotel vseeno priti dalje in je trikrat pognal vozilo, da bi tram preskočilo, vendar se mu to ni posrečilo.

Organ prometne milice je odzval vozaču Strmšku voziško dovoljenje, ker se je izkazalo, da je ogrožal promet na cesti v vinjenem stanju, česar ni mogel oprekat, ko pa je imel še v vozilu steklenico alkoholne pijače.

Slučaj vozača Strmška ni bil za javnost zanimiv, če ne bi ogrožal prometa in če ne bi očitno kazal na to, da se mora vozač le zavediti, da naj ne pije, če vozi in če pije, naj ne vozi ter ne ogroža varnost na cestah.

Predno mu bo vrnjena voziška izkaznica, bo minilo nekaj časa in v njem se bo že izkazalo, če se je poslovil od alkohola ali ne na ljubo varnosti ljudi na cestah in svojega pravega užitek za volanom.

Slovenski pisatelji v načrtih Založbe obzorja

Založba »Obzorja« bo deloma že letos, deloma v letu 1962 izdala naslednje knjige slovenskih avtorjev: pesniško zbirko *Vide Taufer* »Svetli sadovi« v redakciji Marje Boršnik, »Novele Janeza Gradišnika«, »Mesto Smiljana Rozmana« (mariborske razglednice), satire in humoreske *Dužana Mevlje* »Oh, ta zamišljenost« in »Izbrano delo Jožeta Kerenčiča« v izбору in z uvodno besedo Ivana Potrča.

Manica Lohnik bo tiskala svoj tretji roman »Ledinčani«, v njem je popisala razgibano življenje v obmejni vasi spomladaj 1941. *Jože Jacoršek* pa bo izdal »Okus sveta«, medjetativno esejistične zapiske s svojih potovanj po svetu.

Še letos bo izšla drama *Igorja Torkarja* »Svetloba in senca«. Dramo bo za svoj jubilej režiral za ljubljansko dramo igralec Stane Sever. Zato bo poleg Torkarjeve drame tiskana v knjiga daljša študija prof. Bratka Krefta o gledališkem razvoju Staneta Se-

verja, knjiga pa bo prinesla tudi obilo slikovnega materiala. Drugi dramski tekst pa bo Grünova dramatičnija »Gadjega gnezda« *Vladimirja Levstika* pod naslovom »Kastelka«.

Razen umetnostnozgodovinskih izdaj bo založba izdala še »Študije in fragmente Marje Boršnik«, »Zgodovino slovenskega časnikarstva«, ki jo je napisal dr. Vatrovec, »Eseje in kritike Božidarja Borka« v redakciji in izбору Bratka Krefta, dijaka in študentje bodo posegli predvsem po *Sušnikovem* »Pregledu svetovne literature« — knjiga bo obsegala okrog 500 strani in bo bogato ilustrirana, *Bogdan Zoltnir* bo tiskal dokumentarno knjigo »Partizanski tisk v severni Sloveniji«, *Milana Zevart* pa »Po sledovih NOB v severni Sloveniji«.

Založba bo izdala tudi mladinsko delo Leopolda Suhodolčana »Deček na črnem konju« in Angela Cerkvjenjka »Markov beg«.

Kako dolgo more človek živeti brez hrane

Imamo podatke, da so ljudje živeli tudi šestdeset dni brez hrane, toda prevladuje mnenje, da je štirideset dni nekakšna meja. Toda na te podatke se ne moremo oslanjati in do sedaj še ni bilo nobenega poizkusa, da bi dobili odgovor na to vprašanje. Nekj znani znanstvenik za vprašanja prehrane pravi: »Na podlagi opazovanja ljudi, ki so se izpostavljali prostovoljnemu stradanju, lahko sklepamo, da izgubi organizem v 30 dneh 20 do 25 odstotkov svoje teže. Človek pa lahko prenese, kot kažejo informacije, morebiti tudi do 40 odstotkov svoje telesne teže in da pride po nadaljnjem stradanju zopet v svoje normalno stanje, seveda postopno.«

Toda ta znanstvenik ne pove nič, koliko časa bi moralo trajati stradanje, da pride do 40-odstotne izgube telesne teže.

Vzdrževanje človeškega organizma pri življenju brez vode je mnogo težavnejše in se ne da omejiti z dnevi. Tudi v tem primeru ne razpolagamo z nobenimi »uradnimi podatki« in se moramo zadovoljiti z odgovorom, da je to odvisno od mnogih okoliščin, na primer toplote, odstotka vlage v atmosferi, moči sonca itd. V vroči in osušeni puščavi so ljudje brez vode umirali že v enem dnevu, toda v nekaj ugodnejših okoliščinah lahko vzdrži tudi štiri do sedem dni, toda pri ogromnih

mukah. Ostati živ brez hrane je vprašanje tednov, ostati brez vode nekaj dni ali brez zraka pa je lahko samo vprašanje nekaj minut.

Prometno križišče za slepe

V bližini nekega doma za slepe v Stockholmu so montirali semafor, ki ga bodo lahko razumeli tudi slepi. Njegovi signali bodo zvočni. Brž ko se bo za ljudi, ki vidijo, pojavila zelena barva, se bo hkrati s tem iz zvočnika oglašil svojevrsten zvok: drugačen zvok bo ustrezal rdeči barvi in drugačen spet rumeni luči na semaforju.

Nova motorna ladja

V ladjedelnici »Lošinj« na Malem Lošnju so proslavili dan mornarice z dograditvijo motorne ladje »Ilovik« z nosilnostjo 630 ton, ki jo je naročila Lošinska plovba. »Ilovik« je prva železna ladja, ki so jo zgradili v tej ladjedelnici. Dolga je 56 metrov, poganja pa jo dieslov motor s 450 konjskimi močmi, ki so ga zgradili v puljski ladjedelnici »Uljanik«.

ELEKTRIČNI PASTIR V STRAŽGONJCAH

Nedaleč od železniške proge v Siskolah sem na travniku opazil majhno ograjo iz žice. Se prej kot samo žico sem opazil bele izolatorje na paličicah, razpostavljenih po travniku. Stopil sem bliže in takoj občutil, zakaj gre... Najprej sem poskusil sam, potem pa sem videl, kako se je krava približala žici. Okrog vratu je imela verigo. Prišla je nekako v stik z žico, nakar je odskočila z vso silo. Električni tok jo je stresel in hotela se mu je izmakniti. Mislim sem si, praktično... Neviden, neizprososten pastir, ki ga živino zelo upošteva. Zadošča napolnjen akumulator in nekaj žice.

Gospodar Jože Medved, ki je lastnik takega pastirja, mi je rekel, da je s tem pastirjem zelo zadovoljen. Je dober pastir in ni predrag. Dobro se obnese zlasti v bližini raznih pridelkov, ki bi jih živina tudi ob človeku-pastirju popasla. Uporablja ga že 3 leta. Ni sam v tej okolici. Tudi Stefan Greif iz Siskol tako pase.

Kakor mi je pravil Jože Medved, stane celotna naprava okrog 24.000 din in je domač proizvod. Marsikdo je takega pastirja videl in tudi občutil na ptujskih znanih gospodarskih razstavah, vendar je marsikdo mislil, da je to le za velika kmetijska gospodarstva, ne pa tudi za kmetovalce po vaseh. Jože Medved in

Stefan Greif pa sta šla nekoliko dalje. Poskusila sta in se tudi prepričala, da je to za vsak pašnik, kjer se pase živina in je gospodar brez bojazni, da bi mu živina uhajala na sosedov travnik... ali na njivo. Praktični ljudje... sem si mislil in se odpejal po cesti dalje. J. Bezjak

Naše knjige na tujih razstavah in sejmih

Odkar so jugoslovanska založniška podjetja navezala vrsto stikov s sosednimi organizacijami v

furt, Pozvanj, Lodz, Bratislava, Pariz itd.). Posebno velik razstavni prostor so zagotovili jugoslo-

Leipzig: Spomenik bitke narodov

tujini, se pojavljajo jugoslovanske knjige in vseh pomembnejših razstavah in sejmih po svetu (Leipzig, Varšava, Chicigo, Frank-

vanskim založnikom na frankfurtskem in leipziškem knjižnem sejmu.

Zakaj se zemlja vrti počasneje?

Ze lani julija je več znanstvenih skupin po vsem svetu odkrilo nekaj kar je med strokovnjaki vzbudilo precejšnjo pozornost: skoraj ves lani julij se je namreč Zemlja počasneje vrtela okoli svoje osi, kot običajno. Sicer je res, da je bila časovna razlika v zemeljski rotaciji prav majhenkostna in je znašala komaj nekaj stotink sekunde na dan, toda pojav je vendarle terjal razlogo že zaradi tega, ker so znanstveniki morali ugotoviti, ali gre pri tem za kakšno izjemno posledico nam še nezanih verovok, ali pa gre za kakšen dolgotrajnejši proces, ki bi se utegnili še stopnjevati.

Neka skupina ameriških znanstvenikov je proti koncu minulega leta objavila hipotezo, po kateri naj bi bil ta pojav posledica izredno močne magnetne nevihte, ki je pred tem izbruhnila na Soncu in je potem zajela tudi našo Zemljo.

Pred nedavnim pa je sovjetski znanstvenik Nikolaj Pavlov iz puškoveke opazovalnice pri Leningradu objavil drugo teorijo, ki je še bolj sprejemljiva. Pavlov meni, da gre pri tem samo za posledice določnega meteorološkega pojasa, to je pojasa, da se je lani začela pomlad v svetni Evropi in Aziji dosti prej kot običajno. Ta pojav je povzročil izredno cirkulacijo zemeljskega ozračja, premikanje teh zračnih mas pa je zaradi »trenja« malce zavročilo zemeljsko rotacijo.

Ker se je skoraj na istem področju začela pomlad tudi letos bolj zgodaj, znanstveni svet z zanimanjem čaka na rezultate meritev, ki naj bi pokazale, če se je »zamuda« v zemeljski rotaciji spet ponovila, kar bi potrdilo teorijo Pavlova.

Najmanjši med majhnimi

Veliko švedsko elektrotehnično podjetje SSAB bo začelo v prihodnjem letu prodajati miniaturne radijske postaje, imenovane »walkie talkies«. Le-te so že doslej bile med manjšimi radijskimi sprejemno-oddajnimi postajami, nov tip pa bo naravnost pritlikavec med njimi. Šatulja novega aparata ima dimenzije 110x75x31 mm in je opremljena s premično teleskopsko anteno, grlastim mikrofonom in slušnim ušesom. Celoten aparat je težak 400 gramov. Aparat deluje v frekvenčni sferi 25 do 300 MHz in ima radius okoli 1 km. Za energijski izvor ima akumulator na polnjenje ali pa srebrno suho baterijo.

srednje težko in lahko delo zahtevata večjo ali manjšo pazljivost. Utrujenost se zato pojavlja tudi v živčnih centrih in čutilih. Neglede na vrsto utrujenosti in njen vzrok se utrujenost grmadi in je največja na koncu delovnega dne. Zato je potrebno čas do naslednjega dela premišljeno izkoristiti za obnovno moč. Treba se je pripraviti za naslednji delovni dan. Spanje je nedvomno najboljši način počitka, zato si je treba zagotoviti dovolj časa za mirno, nemoteno, globoko spanje. Ostanek prostega časa se lahko s pridom uporabi za pasivni počitek z mirovanjem ali aktivnim gibanjem. Izбира najbolj primerne počitke je odvisna od dela, s katerim se bavimo. Na primer po delu, pri katerem sedimo in ga opravljamo z gibanjem manjše skupine mišic, je koristno uporabiti del odmora za sprehod, sport, delo na vrtu, čebelarstvo itd. S tako zaposlitvijo se ne izčrpa moč, pač pa se z gibanjem uredi krvni obtok, dihanje se poglobi, izboljšata se tek in prebava in kar je najvažnejše, odpravi se prenapeta pazljivost, živčni centri počivajo. Po težkem mišičnem delu se odpočijemo z mirovanjem, čitanjem, kulturnimi zabavami in sličnim.

Organ, ki postavlja meje človeške zmogljivosti je srce. Vemo, da je po štirih urah težkega dela količina sladkorja v krvi padla za 50%. Sadkor v krvi je gorivo za naše mišice in srce je najbolj zahtevna mišica. Kot za vsak motor moramo tudi za naše mišice poskrbeti gorivo. Po 4 urah dela je čas za počitek in za malico.

Borba za zdravje je tudi borba proti preutrujenosti, da bo ta čudoviti stroj — človekovo telo — čimbolj produktiven ter sebi in skupnosti v prid.

Dr. N. F.

Naše zdravje

Vzroki obratnih nezgod in oboleni

Da bi se uspešno borili proti številnim obratnim nezgodam in obolenjem delavcev, moramo v prvi vrsti dobro spoznati vse vzroke njihovega nastanka.

Med pogostimi vzroki sta utrujenost in preutrujenost. Skoraj povsod je vpeljan osemurni delavnik. Utrujenost po končanem delovnem dnevu je normalen pojav. Ni neprijetna niti zdravju škodljiva, je obrambni refleks, signal, ki ga moramo upoštevati, vendar mnogi delajo več časa pri nas pa tudi drugod. Nadurno delo pelje v kronično utrujenost — preutrujenost. Nadurno delo je z zakonskimi predpisi omejeno. Kdor dela izven svoje redne zaposlitve iz potrebe po dodatnem zaslužku in glede na potrebe, ki jih imajo soljudje (po zidarjih, slikopleskarjih itd.), kdor potuje vsak dan po 20 kilometrov v službo, kdor opravlja doma vsa gospodinjstva in kmetijska dela itd., je dodatno obremenjen, nosi večje breme.

Če je delavec po rednem počitku drugo jutro še vedno utrujen, če mu ne zadostuje niti nedeljski počitek, je bolan ali preutrujen. Telesne rezerve se v času počitka ne nadoknadijo. Njegovo telo že črpa del glavnice svojih moči, namesto da bi živel samo od obresti, t. j. čezmerno črpa svojo telesno energijo in tako zmanjšuje svojo odpornost proti boleznim.

Pogosto preiskujemo v naših ambulanzah ljudi, ki imajo razne

telesne in živčne težave: zmučenost, nespečnost, nemir in celo temperaturo; zaman jim iščemo vzroke v kakem obolenju in jih končno uvrstimo v skupino distonikov. Takj že pri prvem stiku z zdravnikom povedo, da bolujejo na živcih in tudi pogosto menjaajo zdravnike, ker jim nobeno zdravlilo ni bilo »ta pravos«.

Če se poglobimo v način življenja teh ljudi, ni treba strokovne izobrazbe za ugotovitev, da bi bilo pri tolikšnem delu bolj nenavadno, če bi dotični ne imel težav, kot pa da jih ima. Krojač in šivilje, ki se po delu v podjetju presede ure in ure pri šivalnem stroju doma, tovarniški delavci, ki potujejo iz dneva v dan v službo ob vsakem vremenu s kolesi ali peš, po nekaj ur dnevnno, pa tudi vsi, ki se vozijo z vlakom, niso mnogo na boljšem. Vstanejo že ob štirih, se hranijo do štirih popoldne z mrzlim prihrizkom, ki si ga prinesejo z doma, potem pa ni čudno, če občutijo slabost, če imajo žlečodne motnje, če mnogo pogosteje bolehaajo za prehladi, žlečodnimi in pljučnimi katarji, revmo, v starejši dobi z naduho itd. Takj preutrujeni ljudje tudi ne morejo biti dovolj pazljivi pri delu in delovne nezgode prežijo nanje v vsakem trenutku.

Higiena dela nas učil, da utrujenost po opravljenem delu ni samo posledica telesne izčrpanosti zaradi velike porabe energije pri napenjanju mišic. Tudi

Dopisujte v

PTUJSKI TEDNIK

Oglasni in objave

Prodaj

Ugodno prodam 40 arov travnika z delno gradbeno parcelo v bližini železniške postaje Hajdina. Vprašati Spodnja Hajdina 124.

Ugodno prodam novo hišo v 3 mesecih vseljivo, z gospodarskim poslopjem, nekaj vrta, travnika, pašnika, skupno 3 ha zemlje, vse okrog hiše. Janžekovič Vid, Polensak 10.

Harmoniko 80 basno, znamke »Hohner« prodam. Vprašati Krempljeva 10, Ptuj.

Prodaj dva 500 literska soda. Marjborška cesta 41.

Prodaj novo motorno kolo znamke NSU »Foks«. Ragoznica 8a Ptuj.

Prodaj klavirsko harmoniko 32 basov in 2 prašiča 5 mesecev stara. Vičava 26, Ptuj.

Iščemo mlajšo gospodinjsko pomočnico k tričlanski družini. Naslov v upravi lista.

KOMPLETNO VODOVODNO ČRPALKO in otavici, ugodno prodam. Naslov v upravi.

PRODAM DOBRO OHRANJENO KUHINJSKO POHIŠTVO IN RADIO. Ivan Verlič, Cesta zmage 113/II, Maribor.

Stanovanja

Osebi, ki mi priskrbi 2 sobi in kuhinjo v Mariboru, odstopim brezplačno za 5 let sobo in kuhinjo na Teznem, Peršuh Cecilija, Majšperk 40.

Vzamem dva poštena delavca ali vajenca na stanovanje. Vprašati v upravi lista.

Zgubi eno

IZGUBLJENO HRANILNO KNJIZICO št. 397 z vlogo 6101 din in ime Stanko Rojht. Zagorci, proglašam za neveljavno.

OBVESTILO

Obveščamo člane SZDL občine Ptuj, da že deluje komisija za predloge, pritožbe in prošnje in da se je lahko poslužujejo. Občinski odbor SZDL Ptuj

KRVODAJALCI

12. septembra je bila na vrsti Trnovska vas, vendar se sedaj že drugič ni odzvala.

17. septembra so darovali kri krvodajalci iz Ormoža: Munda Jožef, Petek Stanko, Golob Franc, Voršič Ivan, Mesarec Franc, Lah Anton, Vencelberger Ivan, Ozmeč Franc, Meško Ferdo, Majerič Franc, Fric Jožef, Serac Avgust, Kosi Franc, Sirc Terezija, Golob

cen Hinko.

Vmes so darovali kri še posamezni krvodajalci: Ljubec Ana, Nadižar Fani, Ferik Marica, Krepeč Franc, Lah Marija, Horvat Marija, Toplak Marija, Lovrenčič Pavla, Cvetko Marija, Gregorec Terezija, Gozdnik Alojz, Kokolj Gera, Osterc Genovefa, Zorec Janez, Žuran Maks, Nežmah Rok, Polanec Franc, Kranjčič Ivana, Fras

Terezija Gozdnik Alojz, Kokolj Marija, Vrbnjak Marija, Simonič Gera, Kos Alojz, Solina Alojz, Wolf Anica, Klemen Neža, Zupanec Franc, Horvat Ivan, Krstović Terezija, Pukšič Marijeta, Zorec

Stanko, Drevnšek Ivan, Janžekovič Jahez, Janžekovič Franc, Klemen Stanko, Kranjčič Olga, Klemen Franc, Rozman Marija in Rozman Angela.

Prav lepa hvala vsem organizatorjem in krvodajalcem, prav posebno pa tistim, ki so se odzvali v njihnih primerih!

Rdeči križ Ptuj
Splošna bolnica Ptuj

LJUBA MAMICA IN OČKA!

Letos so me že večkrat cepili: proti otroški ohromelosti s tremi žličkami sladkega malinovca, proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju pa trikrat z iglo, ki so mi jo zabodli. Mamica, jaz sem jokal. Ti pa si se vsa tresla, ko si me stiskala k sebi. Nesla si me celo vedur daleč na cepljenje. Vem, da vse rada storita za me, da bom zdrav in čvrst in da me očuvata od hudih bolezni. Sedaj je na vrsti še letošnje zadnje cepljenje — proti kozam. Saj vesta, da to cepljenje ni boli, samo oprasnejo kožo na ramenu in namazejo s kapljico cepiva, ki se mora posušiti. Šele pozneje se pojavi boleč mehurček z oteklino. Vročino bom imel, hrana mi ne bo dala, samo žejen bom, budil se bom med spanjem in jokal. Toda kaj je to proti nevarnosti obolenja od pravih koz, ko bi imel take izpuščaje po celem telesu. Po 10 dneh je vse prestano, naredila se je trda skorjica in takrat me bosta nesla na ponovni pregled, da se bo videlo če je vse v redu. Če se me prvo cepljenje ne bi prijelo, mi bodo ob ponovnem pregledu še enkrat namazali.

Mamica, saj midva veva, da sem vedno okopan in čist, vendar še

prav posebno lepo me boš okopala pred cepljenjem proti kozam in oblekila čisto perilo, ker me ne boš smela kopati dokler se krastica ne posuši. Tudi rokavček naj bo dovolj širok, da me ne rani na cepljenem mestu.

In ko že toliko storita zame, ne pozabita vzeti s seboj mojo zdravstveno izkaznico, kakršno pač imata: delavsko ali kmečko. Vsa ta cepjenja so draga in skupnost jih plačuje iz fondov zdravstvenega zavarovanja.

Za vsa Vajino skrb se Vama zahvaljuje in krepko poljublja Vajin otrok.

P. S. CEPLJENJE PROTI KOZAM BO PO TUKAJ OBJAVLJENEM SPOREDU OBVEZNO ZA VSE OTROKE ROJENE LETA 1960 IN OSTALE DO TRETJEGA LETA STAROSTI, KI SE NISO BILI CEPLJENI, ALI PA SE JIM KOZE PIRVEM CEPLJENJU NISO PRIJELE.

Spored

cepljenja proti kozam

V osnovni šoli Grajena: 26. septembra ob 11. uri, pregled uspeha cepljenja 6. oktobra ob 11. uri;

v osnovni šoli Jursinci: 26. septembra ob 15. uri, pregled uspeha cepljenja 6. oktobra ob 15. uri;

v osnovni šoli Polensak: 26. septembra ob 15. uri, pregled uspeha cepljenja 6. oktobra ob 15. uri;

v osnovni šoli Desternik: 27. septembra ob 13. uri, pregled uspeha cepljenja 7. oktobra ob 13. uri;

v osnovni šoli Trnov vas: 27. septembra ob 15. uri, pregled uspeha cepljenja 7. oktobra ob 15. uri;

v osnovni šoli Vitomarci: 27. septembra ob 16. uri, pregled uspeha cepljenja 7. oktobra ob 16. uri;

v osnovni šoli Podlehnik: 28. septembra ob 11. uri, pregled uspeha cepljenja 8. oktobra ob 11. uri;

v osnovni šoli Gruskovje: 28. septembra ob 12. uri, pregled uspeha cepljenja 8. oktobra ob 12. uri;

v osnovni šoli Rodni vrh: 28. septembra ob 14. uri, pregled uspeha cepljenja 8. oktobra ob 14. uri;

v osnovni šoli Markovci: 29. septembra ob 8. uri, pregled uspeha cepljenja 9. oktobra ob 8. uri;

v osnovni šoli Leskovec: 29. septembra ob 13. uri, pregled uspeha cepljenja 9. oktobra ob 13. uri;

v osnovni šoli Videm: 29. septembra ob 14.30, pregled uspeha cepljenja 9. oktobra ob 14.30;

v osnovni šoli Sela: 29. septembra ob 15.30, pregled uspeha cepljenja 9. oktobra ob 15.30;

v osnovni šoli Dornava: 30. septembra ob 13. uri, pregled uspeha cepljenja 10. oktobra ob 13. uri;

v gostilni Pacinje: 30. septembra ob 14. uri, pregled uspeha cepljenja 10. oktobra ob 14. uri;

v gostilni Podvinci: 30. septembra ob 14.30, pregled uspeha cepljenja 10. oktobra ob 14.30;

v zadr. domu Rogoznica: 30. septembra ob 15. uri, pregled uspeha cepljenja 10. oktobra ob 15. uri;

v šoli Mladica za mesto Ptuj: 26. in 28. septembra ob 15. uri, pregled uspeha cepljenja 9. oktobra ob 15. uri.

Higienska postaja Ptuj

Dopisujte v Ptujski tednik

Ročak Rudi

GROBA IGRA DOMAČINOV

Drava-Pohorje (Ruše) 3:5 (1:1)

V nedeljo, dne 17. septembra 1961 je bila prvenstvena tekma med mladim moštvom iz Ruš in domačo Dravo. V prvem delu je bila igra enakovredna. Domačini so proti koncu polčasa delno prevladovali ter so želeli na vsak način osvojiti oboje točki. V drugem delu so gostje igrali mnogo bolj, predvsem so bili borbenejši in poirtvovalni. Ker so gostje vodili, so domačini pričeli z grobo igro; predvsem mlajši igralci so igrali surovo, kar je zelo kvarno vplivalo na sam potek igre.

Vodstvo Drave bi moralo te primere ostro kaznovati.

Sodnik Kolenc je sodil precej nesigurno ter je od okrog 200 gledalcev odhajalo precej nezadovoljnih.

V predtekmi so pionirji Drave premagali pionirje iz Maribora z rezultatom 2:0.

Stari igralci Ptujja in Kidričevega so v soboto, 16. septembra t. l. gostovali v Varaždinu in odigrali prijateljsko nogometno tekmo med seboj. V tem srečanju so zmagali igralci Ptujja in Kidričevega s tesnim rezultatom 2:1.

VAŽNO OBVESTILO vinogradnikom!

Sporočamo vsem vinogradnikom z območja Haloz in Slovenskih goric, da bomo tudi iz te jesenske trgatve odkupovali mošt in vino vseh priznanih sort grozdja v neomejenih količinah po najvišji dnevni ceni.

Mošt in vino bomo prevzemali pri naših zbiralnicah v Ptujju, Vidmu pri Ptujju, Podlehniku, Leskovcu, Cirkulanah in Zavrču, Juršincih, Podgorcih in Miklavžu pri Ormožu.

Sode dobite pri navedenih zbiralnicah t a k o j, ker je z odredbo Občinskega ljudskega odbora Ptuj določen rok prijema trgatve grozdja za predelavo v vino: 20. septembra 1961 za grozdje rane sorte (Ranina, Rizvanec in Portugalka) in 1. oktober 1961 za začetek trgatve za ostale sorte grozdja.

PLAČAMO TAKOJ V GOTOVINI OB PREVZEMU MOŠTA IN VINA NA NAŠIH ZBIRALNICAH.

Zadružno trgovsko podjetje SLOVENSKE GORICE Ptuj

KMETOVALCI!

Na sedežu našega podjetja na Bregu pri Ptujju odkupujemo in prevzemamo vsak delavnik do 12. ure vse količine industrijskih jabolk in industrijskih sliv.

Industrijska jabolka plačujemo v gotovini po 8 din za kg industrijske slive pa po 16 din za 1 kg. Cene veljajo za sadje, dostavljeno v skladišče.

Alkoholna industrija »PETOVIA« PTUJ

Povrtina: jedline buče 30-40 din, čebula 30-60, fižol luščen, nov 60-80, stročni fižol 40-60, novi krompir 18-20, cvetača 80, kumare 30-50, kumare za viganje 60-80, mlado korenje 50-80, paprika 50-60, paradizniki 30-40, peteršilj 60-70, rdeča pesa 40-50, česen 140-160, solata endivija 50-70, solata v glavah 80-90, špinata 100, kislje zelje 50, zelje v glavah 25-30.

ohrovt 40-50, huda paprika 100. Sadje in sadeži: breskve 50-80, grozdje 120, hruške 40-60, jabolka 40-60, sveže gobe 250, lisičke 100, slive ringlo 50, razne slive 30-40 din.

Žitarice in mlevski izdelki: ječmen 40, pšenica 40.

Mleko in mlečni izdelki: surovo maslo 500-600, mleko 40, smetana 200, sir kos 50-90 din.

Perutnina in jajca: jajca 18-20, piščanci par 500-800, kokoši 500-700 din.

Maščobe: zaseka 300 din. Cene so mišljene po kg, paru in kosu.

NESREČA NIKDAR NE POČIVA

Delavec mariborskega komunalnega podjetja Jože Kaufman, star 39 let, se je v nedeljo, 17. t. m. pripeljal z motorom »Prelis« v Kidričevo. S seboj je pripeljal 15-letnega sina Jožeka. Obiskala sta znanca in se po krajšem zdrževanju vračala po mariborski cesti nazaj proti Mariboru. V Zlatoliciju za vozač Jože Kaufman ni mogel zvozniki ostrega ovinka, niti mu ni pomagalo zaviranje po posuti cesti. Vrglo ju je z motorjem vred po cesti tako nesrečno, da je sin Jožek na poti v ptujsko bolnišnico podlegel s poškodbami na glavi, oče pa je dobil močan pretres in poškodbe po obrazu in je tudi moral v ptujsko bolnišnico, kjer se še zdravi. Oba sta obležala nedaleč od motorja. Niti oče vozač niti sin nista imela čelad, kar je bilo najbolj usodno zlasti za sina.

Ugriznil jo je merjasec

Angelo Celiga iz Draženc je v sredo, 20. t. m. pri opravljanju del v svinjaku ugriznil v stegno merjasec. Zaradi močne poškodbe je moral na zdravljenje v bolnišnico.

Padel je, s kolesom čez jarek

Franc Jurgec, delavec pri Komunalnem podjetju v Mariboru, doma iz Gradišča v Halozah, se je peljal v soboto, 16. t. m. iz Maribora domov v Haloze z dvokolesom. V Hajdošah je pripeljal tik ob njem osebni avto. Nekoliko od presenečenja, da je naenkrat zagledal ob sebi avto, nekoliko pa od zračnega pritiska, je 26-letni Franc Jurgec zapeljal v jarek in je pri tem tako nesrečno padel s kolesom čez jarek, da si je močno poškodoval obraz. Zdravi se v ptujski bolnišnici.

S kolesom z ormoškega hriba čez ograjo na progo

Dvajsetletni Zvonko Majhen, doma iz Varažдина, se je peljal 9. t. m. z dvokolesom po strmi cesti iz Ormoža proti ormoški postaji. Nekaj zaradi brzine, nekaj pa zaradi kamenja na cesti je kolesarja vrglo čez ograjo na cesti dol na nasip ob progi, kjer je obležal z zlomljeno levo nogo kolonom in desno v stegno vsled udarca po železni ograji. Zdravi se v ptujski bolnišnici.

Zopet nesreča na ovinku na zagrebški cesti

Jože Pintarič, električar pri DES-u Maribor, obrat Ptuj, se je peljal 6. t. m. okrog 19. ure domov po Zagrebški cesti iz smeri Turnišča. Na ovinku pri Rimelovih, kjer so prometne nesreče zelo pogoste, je privozil za njim osebni avto, ki ga je upravljal lastnik Franc Zgodi, nameščenec v Ptujju. Zaradi vinjenosti je zgubil toliko razsodnosti, da ni obvladal vozila in je zadel Jožeta Pintariča za levo nogo ter ga vrgel po tleh, vozilo pa je odletelo še precej daleč naprej po cesti in končno obstalo na levi strani.

Jože Pintarič ima močno poškodovano levo nogo, da je še vedno v bolnišnici. Na avtomobilu je poškodovana luč in šipa.

šport * šport * šport

ROKOMET

ženske: TESEN PORAZ DRAVE V LJUBLJANI SLOVAN (Lubljana)-DRAVA (Ptuj) 9:8 (7:4)

Ljubljana, 17. t. m. V drugem kolu republiške lige je ženska ekipa Drave gostovala v Ljubljani. Nasprotnik je bil tokrat Slovan, prav tako pretečen za najvišji naslov. Pričakovana je bila zelo ostra igra za poseg po prvem mestu. Drava je bila za to tekmo slabo pripravljena, medtem ko so bile domačinke že zaradi prednosti domačega terena favoriti. In tokrat ni bilo presenečenja.

Ze v začetku so domače diktrale oster tempo in igrale na zmago. Začetnim gostjam so v pičlih 12 minutah nasule kar šest golov zaporedoma. Gostje so bile brez sapa. Bile so, kot da so prvič na igrišču. Tega niso pričakovale, še manj za domačinke. Vendar je po tem času minila kriza v obrambi, pa tudi vratarica, ki je imela levji delež pri tem zasipanju njenih vrat, se je popravila. Dekleta so se zbrala

in z lepo in taktično igro jim je uspelo zniževati razliko, ki je bila ob polčasu samo še za tri gole. Po odmoru so pa zaigrale povsem prerojeno. Ves čas so imele pobudo v rokah in polagoma zniževale vodstvo domačink. Nekaj minut pred koncem je bilo še samo za gol razlike, ko je Šilakova zastreljala sedemmetrovko, ki bi lahko prinesla izenačenje. Kljub temu so se izenačile in 3 minute pred koncem so po nesporazumu gostji dosegle domačinke odločilen gol, ki jim je prenesel dragoceni točki v nadaljni borbi. Strelke so tokrat bile Potočnik 4, Fric 2, Butolin in Jelinek po enega. M.

ŠAG-Drava 23:28 (8:13)

Po precej slabji igri so gimnazijci nepričakovano vendar zasluženje izgubili proti oslabljeni in pomlajeni ekipi Drave. Pri gimnazijcih naj bil najboljši Strašek, pri Dravi pa mladi Križar in odlični strelci Černeželj, ki pa je bil preoster.

Drava-Fužinar 29:5 (15:5) (mladinci)

Mladinci Drave so v nedeljo ka-

tastrofalno porazili svoje vrstnike iz Raven. Igrali so le 2x20 minut, namesto 2x30 minut, sicer bi bil rezultat še precej višji. Nasprotnik ni bil dorasel odličnim Dravašem, ki so igrali zadnjih 10 minut pressing, da so lahko prišli hitreje do žoge. V tem času so dali 12 golov, prejeli pa samo enega. Največ golov so dali: Sulek 7, Ročak 6 in Vnuč 5.

Izza športnih lučil

Kaj čuden pojav med ptujskimi nogometisti. Več igralcev Drave je izstopilo iz društva in bo igralo v sindikalnem moštvu »Pekare«. Kaj je temu vzrok ni znano, vendar baje denar ne igra zadnje vloge.

Ptujskemu športu prmanjkuje boksarski ali pa rokoborski klub. To so pokazali rokometisti, ki so po tekmi ŠAG: Drava v sladlincih izvedli pravo pravcato rokoborbo, ker s svojo rokometno igro niso bili zadovoljni in se na igrišču niso dovolj razgibali.

Tudi v slovenski atletiki ni vse v redu. Tako na primer v Mariboru noben Branjkov atletski funkcionar ne ve, kje ima svoj sedež atletska podzveza Maribor.

Eden izmed najboljših ptujskih športnikov, znani rokometist in nekoč najboljši slovenski golman Rakuša, bo verjeto zapustil rokomet. Vzrok ni znan, vendar je na vsak način to mnogo prezgodaj, saj bi še lahko mnogo koristil ptujskemu rokometu in športu nasploh.

Ročak Rudi

Avtomobilske in motorne dirke v Kidričevem

V okviru proslave 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov je Avto-moto društvo Kidričevo priredilo v nedeljo, 17. septembra 1961 velike motorne in avtomobilske dirke.

Ze v dopoldanskem času se je pred štartom zbralo veliko število občudovalcev motodirke, ker so prišli zraven članov domačega društva tudi vozači, člani Avto-moto društve Maribor, AMD Orehova vas, AMD Ptuj in AMD Kidričevo.

Vseh skupaj je bilo prijavljenih 40 tekmovalcev.

V prvi ocenjevalni vožnji avtomobilov je sodelovalo 15 avtomobilov. Najboljše sta se izkazala domačin Franc Galun in Matija Bašič, član AMD Ptuj.

V drugi kategoriji ocenjevalnih voženj so se pognali s starta motorji težjih kategorij.

V tej vožnji je zasedel prvo

mesto Alojz Čuček, AMD Ptuj, 2. mesto z velikim presenečenjem Jožica Krajnc, članica AMD Ptuj, ki je tekmovala v moški konkurenci.

V ocenjevalni vožnji za mopediste je zasedel prvo mesto Milko Vesenjaj, član AMD Maribor, sledil mu je Rudi Koderman, član AMD Ptuj, 2. mesto.

Nato je bila še hitrostna dirka mopedistov, v kateri se je izkazal mopedist Žirovnik iz AMD Orehova vas.

AMD Kidričevo je prav tako prvič izvedlo tekmovanje kolesarjev na motorni pogon (dongo). Organizacija tekmovalstva je bila zelo dobra.

V kategoriji spretnostnih voženj je bila ta vožnja najbolj zanimiva, saj so morali posamezniki vozniki vložiti precej truda, da so lahko obvladali težavne prepreke.